

שטיח יהודי מספרד מהמאה הי"ד
שמור במחלקה לאמנות מוסלמית בבית הנכאת על שם פרידריך קיסר, בברלין

א. ל. סוקניק

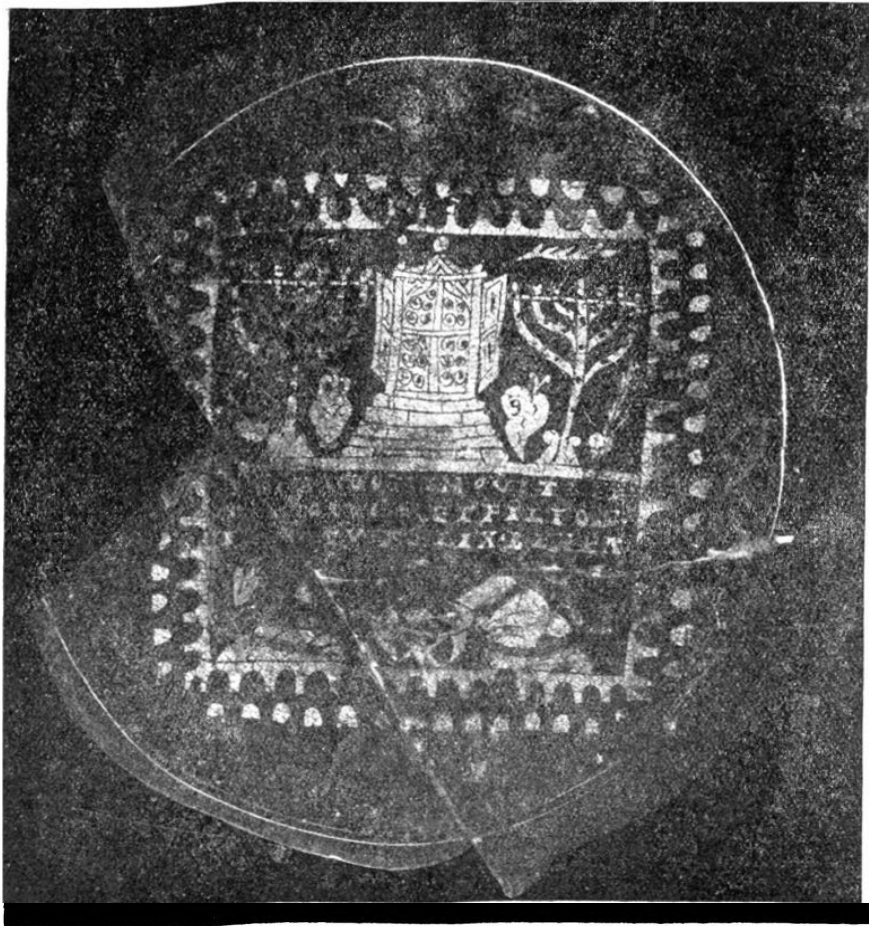
שטיח יהודי מספרד*

מסתעפים בזוית ישרה לכל צד שבעה ענפים, שכל אחד מהם נושא עליו בנין קטן מעוטר גג משולש וסגור על ידי דלת כפולה. שטח הדלת מחולק לארבע ריבועים. ציורים שונים, ימגן דוד צפרים וכו' מקשטים את השטחים שמסביב. בחלק התחתון של הציור נראות מדרגות מסוגנות המוליכות אל הבנין.

השטיח הזה נמצא זה זמן רב בבית הנכאת בברלין, ואולם מהות ציוריו לא ניתנה עד הזמן האחרון להקבע. על ידי תגלית ציור ארון-הקודש בפסיפס של בית-אלפא נתברר שהבנין הקטן החוזר

השטיח הזה השמור כעת במחלקה לאמנות מוסלמית בבית הנכאת שעל שם פרידריך קיסר בברלין מוצאו מספרד ונעשה כפי שפרופ' סאררה קובץ, במאה הי"ד לספירת הנוצרים. שלד הציור של השטיח הוא מעין גזע דק של עץ שממנו

* בית הכנסת העתיק בבית אלפא מאת ד"ר א. ל. סוקניק, ברשות החברה להוצאת ספרים, ש"י האוניברסיטה העברית בירושלים.

קרקעית של כלי זכוכית מוזהב
שמורה בבית הנכאת שעל שם פרידריך קיסר, ברלין

בשטח מתאר ארון קודש. יש לשער ששטיח זה שימש פרוכת בבית-
כנסת יהודי בספרד. כדאי לציין עד כמה שמרה המסורת של האמנות
היהודית העממית על הצורות העתיקות.
קרקעית של כלי זכוכית מוזהב יהודי מרומא (המאה
החמישית בערך לסה"נ) שמורה בבית הנכאת שעל שם פרידריך
קיסר בברלין.
הציור מחולק לשני שטחים. במרכז השטח העליון מצויר

אֲרוֹן־קודש. שאליו עולים במדרגות אחדות. מבין דלתות הארון
פתוחות נראות ארבע מנורות. שבהן מונחות האחת על גבי השניה
מגלות. שש"ש בכל אחת מהן. למעלה נראית הפרוכת המקופלה
לצדדין. לשני צדי הארון עומדות מנורות ולידן תשמישי קדושה שונים.
בשטח השני נמצאת ברכה ברומית ומתחתה שולחן מעוגל
ועליו צלחת שבה מונח דג-רמו. כנראה, לסעודת שבת שהיתה
נערכת בבית-הכנסת. מסביב לשולחן מושב־הסב בחצי גורן עגולה.